

SRIPACS+

GREMO 2030

Strategija razvoja slovenske
avtomobilske industrije
2023 – 2030

VIZIJA SLOVENSKE AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE

Cilj in vizija slovenskega partnerstva na področju mobilnosti SRIP ACS+, katerega glavnino članstva predstavlja dobitelj avtomobilski industriji je v sodelovanju z državo, znanostjo in izobraževanjem vzpostaviti inovacijsko okolje, ki bo nudilo vsem deležnikom vrhunske možnosti za razvoj kompetenc in kapacitet na področju elektromobilnosti.

Z oblikovanjem celovitega ekosistema partnerjev bomo slovensko avtomobilsko industrijo postavili med najbolj cenjene dobavitelje novih rešitev tako z vidika prebojnih inovativnih izdelkov, ki podpirajo elektrifikacijo vozil, kot z vidika razvoja in uvajanja zelenih, emisijsko nevtralnih in digitaliziranih proizvodnih in poslovnih procesov.

Avtomobilska industrija se še nikoli v svoji zgodovini ni soočala s tako izjemnimi zahtevami po celoviti preobrazbi, kot danes.

ZAHTEVE PO ZNIŽEVANJU ŠKODLJIVIH EMISIJ SO SE Z EVROPSKIM ZELENIM DOGOVOROM DRASTIČNO ZAOSTRILE, POD NAJVEČJIM PRITISKOM GLEDE ZNIŽEVANJA EMISIJ CO₂ IN PREHODA V ELEKTRIFICIRANO IN ELEKTRIČNO MOBILNOST JE PRAV AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA – BOLJ, KOT DRUGI DELEŽNIKI V MOBILNOSTI IN DRUGE GOSPODARSKE DEJAVNOSTI.

DIGITALNA PREOBRAZBA AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE JE DANOST, VENDAR JE POTREBNO ZA ZAGOTAVLJANJE KONKURENČNOSTI NA TEM PODROČJU NAREDITI BISTVENO VEČ, RAZVITI IN UVESTI JE POTREBNO REŠITVE ZA ZAGOTAVLJANJE PROIZVODNJE BREZ NAPAK IN VZPOSTAVITI MODELE DIGITALNE POVEZLJIVOSTI POSLOVNIH SISTEMOV VZDOLŽ CELOTNIH DOBAVITELJSKIH VERIG.

KROŽNO GOSPODARSTVO IN SNOVNA UČINKOVITOST POSTAJATA NUJNI VSEBINI RAZVOJA IZDELKOV IN TEHNOLOGIJ. UČINKOVITA RABA ENERGIJE VZDOLŽ CELOTNE DOBAVITELJSKE VERIGE IN V CELOTNEM ŽIVLJENJSKEM CIKLU VOZILA – OD PROIZVODNJE OSNOVNIH MATERIALOV DO NJEGOVE RAZGRADNJE BO Z UVEDBO LCA (LIFE CYCLE ASSESMENT) METODOLOGIJE MOTIVACIJA ZA ISKANJE OPTIMALNIH REŠITEV V NAČRTOVANJU PROIZVODNIH IN LOGISTIČNIH PROCESOV.

Slovenski dobavitelji avtomobilski industriji se ob navedenem odločno in strateško, z jasno vizijo usmerjajo v **razvoj sistemov, komponent in materialov, ter tehnologij**, ki podpirajo prehod v elektrificirano in električno mobilnost, **pospešeno digitalno preobrazbo** proizvodnih in poslovnih procesov, in **zeleno, energetska in snovno učinkovito poslovanje**.

Glede na to, da je avtomobilska industrija v celotni svoji zgodovini težila k neprestanemu iskanju prebojnih rešitev in ima inoviranje tako rekoč v genih, **bo prehod na električno mobilnost zaznamovan s številnimi inovativnimi rešitvami, ki jih bodo v novo nastajajoče razvojne verige prispevala tudi slovenska podjetja**.

Odličnost v izdelavi, prilagodljivost tržnim razmeram, celovit ekosistem partnerjev v sodelovanju z državnimi inštitucijami predstavlja pomemben temelj za **razvoj Slovenije kot centra na področju razvoja in proizvodnje sistemov in komponent za električna in elektrificirana vozila**.

Tanja Mohorič
Direktorica SRIP ACS+

VSEBINA

VIZIJA SLOVENSKE AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE	2
I. UVOD	5
II. KLJUČNI PODATKI O EVROPSKI IN SLOVENSKI AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI	6
1.1. EVROPSKA AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA V ŠTEVILKAH	6
1.2. KLJUČNI PODATKI O SLOVENSKI AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI	7
III. STRATEŠKA PODROČJA, TEMELJI STRATEGIJE RAZVOJA AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE	9
1.3. GLOBALNE USMERITVE IN SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJI NA PODROČJIH RAZVOJA AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE	10
1.3.1. Usmeritve na področju INOVACIJE, področju raziskav in razvoja novih izdelkov in tehnologij, uvajanja novih funkcionalnih materialov in uvajanja novih poslovnih modelov	11
1.3.2. Usmeritve na področju LJUDJE, področju zaposlovanja, izobraževanja in razvoja kompetenc	13
1.3.3. Usmeritve na področju NALOŽBE, področju investicij v vrhunsko raziskovalno ter tehnološko najnaprednejšo proizvodno opremo	14
1.3.4. Usmeritve na področju PODPORNO OKOLJE, področju oblikovanja sodobnih podpornih ukrepov za razvoj celovitega ekosistema partnerjev	15
IV. POSLOVNI REZULTATI IN NAPOVEDI RAZVOJA SLOVENSKE AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE	17
1.4. OCENA POSLOVANJA AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE V LETU 2022	17
1.5. NAČRTOVANI KAZALNIKI POSLOVANJA AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE DO LETA 2030	19
1.6. POTREBNA VLAGANJA ZA DOSEGANJE POSLOVNIH CILJEV	20
V. UPRAVLJANJE IN NADZOR	22
5.1. ORGANIZACIJA IN NAČIN DELA DELOVNE SKUPINE ZA PREOBRAZBO SLOVENSKE AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE	22
5.2. NAČRT STRATEŠKIH AKTIVNOSTI IN KLJUČNI MEJNIKI PREOBRAZBE SLOVENSKE AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE 2023 - 2030	22
5.2.1. Načrtovane specifične strateške aktivnosti za leto 2023	23
5.2.2. Načrtovane ključne strateške aktivnosti, ki se bodo s ponavljanjem vsako leto izvajale v vseh letih do leta 2030	23

UVOD

Poleg tega je Evropski parlament v aprilu 2023 potrdil prepoved prodaje avtomobilov in lahkih gospodarskih vozil z bencinskim ali dizelskim motorjem od leta 2035 dalje.

Spremembe v načinu življenja in življenjskem standardu, rast velikih mest, razvoj tehnologij predvsem pa klimatske spremembe predstavljajo neposreden povod za **izjemno preobrazbo, s katero se sooča globalna avtomobilska industrija**. Predvsem globalne okoljske spremembe narekujejo vse ostrejšše zahteve po zniževanju emisij CO₂ in ostalih škodljivih emisij iz mobilnosti, na kar se avtomobilska industrija odziva z vso odgovornostjo in izjemnimi vlaganji v raziskave in razvoj ter s pospešenim uvajanjem novih tehnologij na trg.

EVROPSKI ZELENİ DOGOVOR, KI MU SLEDIJO TUDI DRŽAVE ČLANICE EVROPSKE UNIJE, ZAHTEVA OD AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE ZNIŽANJE EMISIJ CO₂ DO LETA 2030 ZA 55 % V PRIMERJAVI Z LETOM 1990, DO LETA 2050 PA CELO ZA 90 %.

Rešitve in usmeritve so znane, elektrifikacija mobilnosti je zagotovo tehnologija prihodnosti, prav tako pa so znane ovire, ki stojijo na poti do zastavljenega cilja. Polnilna infrastruktura dostopna vsem uporabnikom ter električna energija iz obnovljivih virov energije sta dva ključna pogoja za preboj v zeleno mobilnost. Na pričakovane spremembe v globalnih dobaviteljskih verigah se proaktivno in odločno odzivajo tudi slovenski proizvajalci, ki kot razvojni in predrazvojni dobavitelji soustvarjajo rešitve za zeleno mobilnost. Vendar pa, kljub odličnim temeljem, transformacija podjetij ne bo možna brez nekaterih sistemskih sprememb. Potrebno bo:

- 1** bistveno **povečati vlaganja v raziskave in razvoj,**
- 2** razviti in uvesti **nove pristope k izobraževanju in nove izobraževalne vsebine,**
- 3** razviti **nove modele povezovanja znanosti z gospodarstvom,**
- 4** okrepiti **vlaganja v nove proizvodne zmogljivosti s poudarkom na pametnih tovarnah,**
- 5** odločno pristopiti k **uvajanju načel zelenega prehoda v podjetjih.**
- 6** razviti **nove modele podpornih ukrepov** in v oblikovanje ekosistema partnerjev **vključiti državo kot pomembnega deležnika trojnega heliksa.**

KLJUČNI PODATKI O EVROPSKI IN SLOVENSKI AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI

1.1. EVROPSKA AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA V ŠTEVILKAH

Avtomobilski sektor ostaja največji vlagatelj v raziskave in razvoj v EU in zagotavlja tretjino vseh vlaganj v Evropi. Zahvaljujoč temu je avtomobilski sektor vodilna tudi v prizadevanjih k zniževanju škodljivih okoljskih izpustov, kar dokazuje delež baterijsko gnanih vozil, ki v letu 2022 znaša že 23 % vseh prodanih vozil. Avtomobilski sektor se je zavezal k pospeševanju tega trenda v vseh segmentih vozil za hitro izpolnitev podnebnih ciljev Evrope.

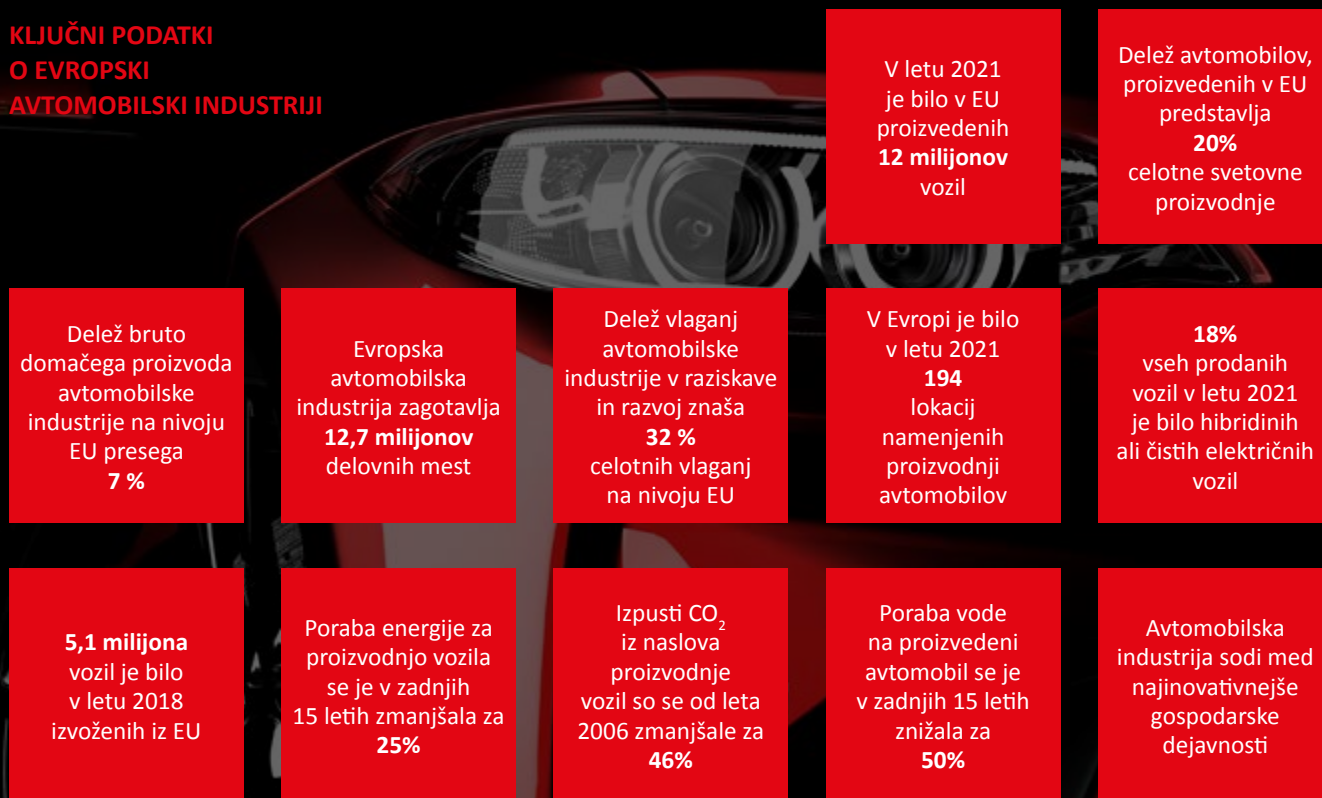
AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA JE V ŠTEVILNIH DRŽAVAH NAJPOMEMBNEJŠA GOSPODARSKA DEJAVNOST, POMEMBNO VPLIVA NA RAZVOJ IN UVAJANJE ŠTEVILNIH REŠITEV IN POSLOVNIH MODELOV, KI SE PRENAŠAJO NA DRUGA GOSPODARSKA PODROČJA IN S TEM PRISPEVA K NEPRESTANEMU NAPREDKU NACIONALNIH EKONOMIJ.

Avtomobilski sektor je tudi med vodilnimi na področju avtomatizacije in robotizacije proizvodnih procesov ter uvajanja rešitev pametnih tovarn, kar močno prispeva k digitalni preobrazbi celotne evropske industrije.

Prispevek avtomobilski industrije k doseganju okoljskih ciljev je opazen, številni kazalniki kažejo na pomembna vlaganja podjetij v okolju prijazne tehnologije, zmanjševanje rabe energije in ostalih virov ter v razvoj rešitev, ki prispevajo h krožnemu gospodarstvu.

KLJUČNI PODATKI O EVROPSKI AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI

1.2. KLJUČNI PODATKI O SLOVENSKI AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI

Slovenska avtomobilska industrija se močno umešča v evropske in globalne dobaviteljske verige. Z deležem v nacionalni ekonomiji celo presega deleže na nivoju EU, kar še poudarja njen pomen za slovensko gospodarstvo.

V slovensko avtomobilsko industrijo se po ocenah raznih inštitucij (vir podatkov SPIRIT) uvršča okvirno **400 podjetij**. Skupaj slovenska avtomobilska industrija predstavlja v celoti **10 % slovenskega bruto domačega proizvoda**. Podjetja v tej dejavnosti **izvozijo preko 90 %** celotne

realizacije ter s tem prispevajo k **1/5 slovenskega izvoza**. Avtomobilska industrija v Sloveniji zagotavlja atraktivna delovna mesta neposredno in posredno preko **40.000 zaposlenim**. Je panoga z nadpovprečno, rastočo dodano vrednostjo, ki v letu 2022 po ocenah presega **60.000 evrov na zaposlenega** in kot zanesljiv delodajalec v razvoj vlaga bistveno več kot ostale panoge. Je vodilna v inovativnosti in razvoju vrhunskih tehnoloških rešitev ter hkrati tudi v uvajanju rešitev Industrije 4.0 v proizvodne in poslovne procese. Slovenska avtomobilska industrija

zaradi svoje tradicije in nenehnih vlaganj v raziskave in razvoj dosega izjemne rezultate v inovativnosti, **vsaka četrta nagrada Gospodarske zbornice Slovenije** gre praviloma vsako leto v roke razvojnim ekipam avtomobilske industrije.

Edina proizvodna lokacija proizvajalca vozil je tovarna REVOZ v lasti RENAULTa. Vsa ostala podjetja so dobavitelji avtomobilski industriji, pri čemer so velika podjetja uveljavljena na globalnih trgih kot nišni dobavitelji specifičnih komponent in sistemov, manjša podjetja pa so nekatera prav tako močno vpeta v mednarodni prostor, številna med njimi pa so pomembni dobavitelji večjim slovenskim proizvodnim in razvojnim partnerjem ter s tem tudi pridobivajo priložnosti za prodor na globalne trge. Podjetja zaradi zahtev avtomobilske industrije **dosegajo vse mednarodne standarde**.

Ključni trg slovenske avtomobilske industrije predstavlja Nemčija, kamor slovenska avtomobilska industrija izvozi **40 % svoje proizvodnje**, sledijo Francija, Italija, Avstrija, Velika Britanija in Združene države Amerike.

Slovenska podjetja dobavljajo svoje izdelke najmanj **25 blagovnim znamkam** vozil ter okvirno **70 sistemskim dobaviteljem avtomobilske industrije**.

Najpomembnejši kupci so **Volkswagen, BMW, Audi, Daimler Chrysler, Renault, PSA, Stelantis**, vključno z najprestižnejšimi svetovnimi avtomobilskimi znamkami. Med dobavitelji prvega reda so najpomembnejši **Bosch, Magna, Continental, Siemens, Valeo, TRW, Faurecia, ZF** in tudi številni ostali.

Številna podjetja imajo pri svojih kupcih priznano vlogo prednostnih dobaviteljev, t.im. **»preferred suppliers«**. S svojimi patenti se uveljavljajo kot vodilni v razvoju specifičnih tehnologij, na številnih področjih sodijo med **globalno priznane najboljše dobavitelje**, prejemajo priznanja kupcev in se uvrščajo **med razvojne in predrazvojne dobavitelje**, kar vse kaže na njihovo izjemno visoko kakovost tako v razvoju, kot v proizvodnji in tehnologiji ter tudi v odličnosti poslovanja nasploh.

Trenutno dela na področju raziskav in razvoja v avtomobilski industriji **okvirno 3.000 inženirjev**, ki so vsi pomembno vpeti v razvoj novih izdelkov in tehnologij. Poleg tega pa podjetja sodelujejo s številnimi fakultetami, neodvisnimi razvojnimi centri in inštituti tako doma, kot v tujini.

V letu 2021 je slovenska avtomobilska industrija obeležila 20 letnico povezovanja v okviru ACS, Slovenskega avtomobilskega grozda. V letu 2001 so takrat vodilni predstavniki avtomobilske industrije kot osnovno vodilo pri nadaljnjem razvoju sprejeli **kulturo povezovanja in sodelovanja**, kar se danes odraža v trdnem partnerstvu in **sposobnosti oblikovanja skupne vizije in strategije** ter sodelovanja v skupnih raziskovalno razvojnih projektih.

STRATEŠKA PODROČJA, TEMELJI STRATEGIJE RAZVOJA AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE

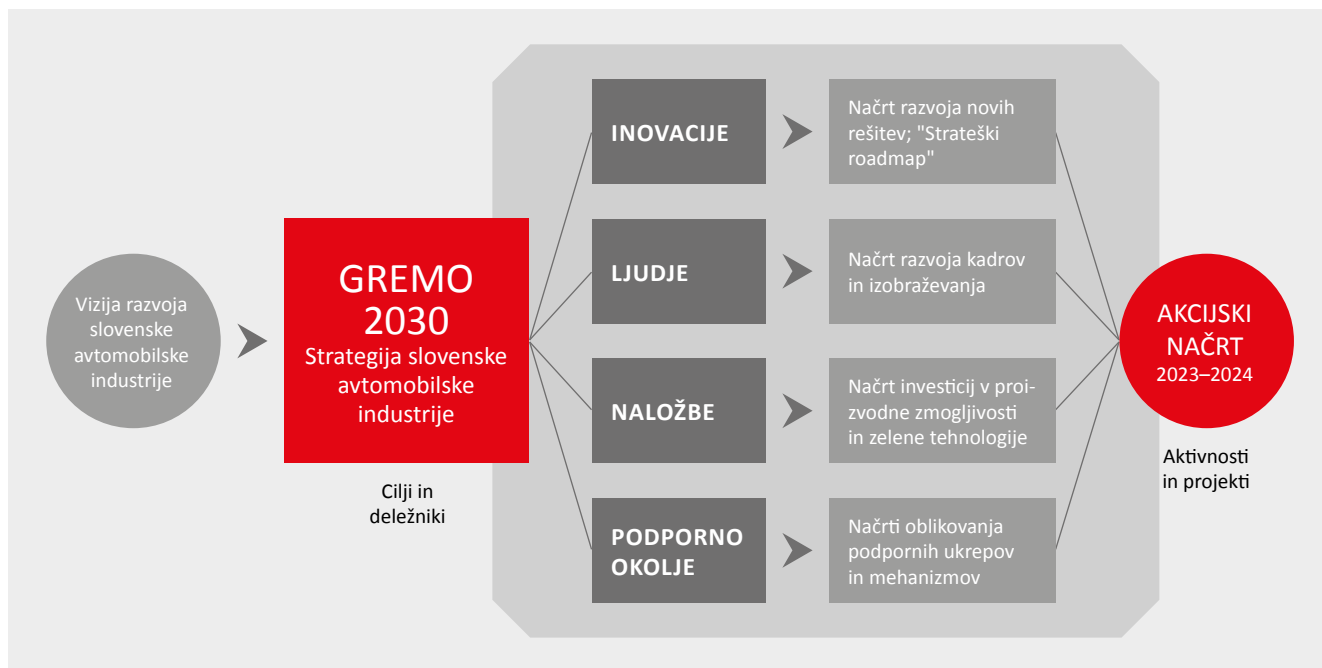
Strategija GREMO 2030 obravnava ključne strateške cilje, ki podpirajo vizijo slovenske avtomobilske industrije postati center razvoja novih rešitev zelene mobilnosti. Doseganje zastavljenih ciljev lahko Slovenijo umesti v sam vrh držav, prepoznanih po vrhunskih dobaviteljih, odličnosti izobraževalnih in znanstvenih inštitucij ter motivacijskem podpornem okolju, ne samo na evropskem, temveč tudi na svetovnem zemljevidu avtomobilske industrije.

PRIHODNOST USTVARJAMO DANES. Z MISIJO GREMO, UBESEDENO V **STRATEGIJI GREMO 2030**, DANES SLIKAMO PODOBO SLOVENSKE AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE V PRIHODNJEM DESETLETJU, RUŠIMO USTALJENA RAZMIŠLJANJA IN DAJEMO PROSTOR NOVIM IDEJAM IN AMBICIOZNIM NAČRTOM.

Strategija razvoja slovenske avtomobilske industrije utemeljuje preplet in dopolnjevanje štirih strateških področij, ki bodo povezano vodila do doseganja začrtanih ciljev na vsakem od teh področij,

INOVACIJE > LJUDJE > NALOŽBE > PODPORNO OKOLJE

Vsako od področij, povezano z drugimi, je ključno za doseganje poslovnih ciljev slovenske avtomobilske industrije in zahteva trdno in usklajeno povezovanje vseh deležnikov trojnega heliksa, države, znanosti in gospodarstva.

Strategija GREMO 2030 bo podprta z jasnimi akcijskimi načrti, ki se bodo obnavljali v skladu z doseganjem vmesnih ciljev, razvojem novih tehnologij in dinamično uvajanja novih tehnologij na trg v odvisnosti od uveljavljenih politik in zakonodaje. Akcijski načrti se bodo pripravljali za krajša časovna obdobja, s čimer bo dosežena ažurnost, agilnost in odzivnost na spremembe v poslovnem okolju.

1.3. GLOBALNE USMERITVE IN SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJI NA PODROČJIH RAZVOJA AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE

Na vsakem od strateških področij bo industrija zasledovala ključno, globalno usmeritev razvoja do leta 2030:

INOVACIJE; opazno povečanje vlaganj v raziskave in razvoj za uveljavitev Slovenije na globalnem zemljevidu kot pomembnega jedra razvoja novih rešitev elektromobilnosti s poudarkom na novih izdelkih za pogonske sisteme električnih vozil, na baterijskih hranilnikih energije ter na rešitvah za zniževanje mase vozil.

LJUDJE; razvoj vrhunskih izobraževalnih programov ter modelov zaposlovanja, ki bodo privabljali in zagotavljali najboljše kadre.

NALOŽBE; investicije v pametne in zelene tovarne, širitev in posodobitev proizvodnih zmogljivosti ter vzpostavitev inovacijskega centra avtomobilske industrije za višjo konkurenčnost in profitabilnost.

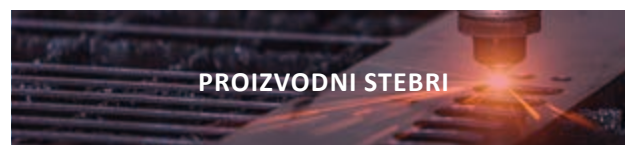
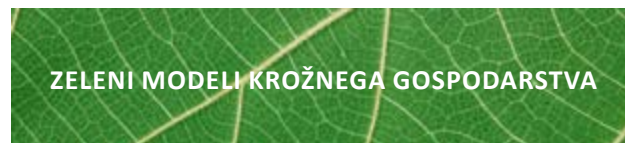
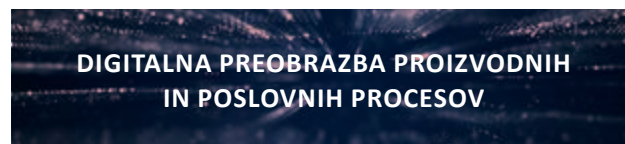
PODPORNO OKOLJE: razvoj sodobnih podpornih ukrepov z aktivno udeležbo vseh deležnikov, ki so pogoj za oblikovanje celovitega ekosistema avtomobilske industrije

1.3.1. Usmeritve na področju INOVACIJE, področju raziskav in razvoja novih izdelkov in tehnologij, uvajanja novih funkcionalnih materialov in uvajanja novih poslovnih modelov

KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE

- 1** osredotočiti raziskave, razvoj in inovacije na področja elektromotorskih pogonov, baterijskih hranilnikov energije in »lightweight« rešitev, ki podpirajo elektrifikacijo vozil
- 2** podpreti razvoj novih izdelkov z **razvojem novih proizvodnih tehnologij, rešitev digitalne preobrazbe in rešitev zelenega prehoda**
- 3** vzpostaviti **celovit ekosistem partnerjev** in močna raziskovalno-razvojna partnerstva ter razviti modele agilnega inoviranja na nivoju konzorcijev

GREMO – Raziskovalno razvojna področja in projekti

VLOGA PODJETIJ

- > Podjetja bodo opredelila nabor konkretnih razvojno-raziskovalnih in inovativnih projektov, katerega rezultat bo **Akcijski načrt razvoja slovenske avtomobilske industrije**.
- > Z **izvajanjem skupnih raziskovalno-razvojnih projektov** bodo podjetja pomembno okrepila svojo prisotnost na globalnem trgu **kot razvojni in predrazvojni dobavitelji**.
- > Podjetja bodo s povezovanjem v skupnih raziskovalno-razvojnih projektih **vzpostavila močan ekosistem partnerjev** s specifičnimi kompetencami in novimi znanji.

VLOGA DRŽAVE

- > Država bo svojimi inštitucijami **aktivno sodelovala pri opredelitvi strateških usmeritev razvoja avtomobilske industrije** in **pri pripravi strateških dokumentov** slovenske avtomobilske industrije in podprla njihovo izvajanje s konkretnimi ukrepi pristojnih ministrstev.
- > Država bo podprla **partnersko vključevanje javnih raziskovalnih organizacij v raziskovalno-razvojne projekte** s ciljem krepiteve povezovanja znanosti z gospodarstvom in dviga inovacijske kulture.
- > Država bo podprla **prilagajanje raziskovalnih aktivnosti potrebam** razvojnih projektov avtomobilske industrije na vseh nivojih lestvice tehnološke zrelosti (TRL 3 do TRL 9).

VLOGA ZNANOSTI IN IZOBRAŽEVANJA

- > Znanost bo na podlagi okrepljene komunikacije glede raziskovalno razvojnih potreb podjetij **oblikovala raziskovalna področja** in **usmerila naložbena vlaganja** tako, da bo lahko v največji meri podpirala tako kratkoročne, kot dolgoročne strateške usmeritve avtomobilske industrije.

Razvoj novih izdelkov in tehnologij je v vsaki industriji ključen za stabilnost in finančno trdnost podjetij. Zato obravnavamo področje raziskav, razvoja in inovacij kot **najpomembnejše med štirimi področji razvoja** slovenske avtomobilske industrije. Ključna pozornost bo namenjena prepoznavanju raziskovalno-razvojnih trendov na področju novih tehnologij elektrifikacije mobilnosti: od vlaganj v razvoj sklopov in komponent električnih pogonskih sistemov do rešitev hranjenja energije in rešitev za nižanje teže vozil. S pripravo **Strateškega načrta raziskav in razvoja** ne bodo opredeljena samo vsebinska področja bodočih vlaganj v razvoj in inovacije temveč bo dokument podlaga za opredelitev novih raziskovalno-razvojnih projektov, novih potrebnih kompetenc in kapacitet, potrebnih novih znanj ter podlaga za pravočasne usmeritve podjetij v najpropulzivnejša in najzahtevnejša tehnološka področja z najvišjo dodano vrednostjo.

Povezovanje v izvajanju skupnih raziskovalno-razvojnih projektov bo vodilo do **razvoja ekosistema partnerjev**, v katerem se bodo posamezni deležniki usmerjali v razvoj rešitev, ki bodo zaradi dopolnjevanja z znanji ostalih partnerjev tehnološko ambicioznejše in vrhunske, ter kot take prepoznane tudi na globalnem trgu.

Z okrepitevijo vlaganj v raziskave in razvoj, ob zavezi države, da bo vzpostavila **stabilen in predvidljiv model podpore izvajanju najambicioznejših velikih projektov partnerskih konzorcijev**, bodo podjetja lahko z večjo gotovostjo in višjimi zahtevami oblikovala kompleksnejše skupne aktivnosti za razvoj novih rešitev.

1.3.2. Usmeritve na področju LJUDJE, področju zaposlovanja, izobraževanja in razvoja kompetenc

KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE

- 1 vzpostaviti **vrhunske delovne pogoje** za zaposlene z vlaganjem v sodobna, visoko tehnološka delovna mesta
- 2 vzpostaviti **inovativne modele privabljanja tujih kadrov**, ki bodo v Sloveniji našli vrhunske delovne, bivalne in zaposlitvene pogoje
- 3 sistematično vlagati v **razvoj globalno najboljših izobraževalnih programov za področje avtomobilske industrije** in podobnih industrij ki bodo podprli ambiciozne raziskovalno-razvojne in inovacijske načrte podjetij

VLOGA PODJETIJ

- > Z novimi pogledi na kreativno in vzpodbudno delovni okolje bodo podjetja prenašala dobre prakse iz ostalih okolij ter **razvijala nove motivacijske modele** na področju razvoja kadrov.
- > Vlaganja v izobraževanje zaposlenih se bodo **povečala** glede na zatečeno stanje.
- > Podjetja bodo usmerila vlaganja v vzpostavitev novih, visoko tehnološko zahtevnih delovnih mest.
- > Podjetja bodo načrtno izboljševala pogoje dela na obstoječih delovnih mestih

VLOGA DRŽAVE

- > Ponovno bo vzpostavljen **model sofinanciranja mladih raziskovalcev iz gospodarstva**.
- > Oblikovan bo celovit pristop na nivoju pristojnih resorjev k uveljavitvi zakonskih podlag za **enostavno zaposlovanje tujih strokovnjakov**.

- > Pristojna ministrstva bodo s primernimi ukrepi podprla aktivnosti izobraževalnih inštitucij za **posodobitev izobraževalnih programov**, prilagojenih potrebam avtoindustrije in podobnih industrij.

VLOGA ZNANOSTI IN IZOBRAŽEVANJA

- > Izobraževalne inštitucije bodo s **privabljanjem tujih predavateljev in vključitvijo predavateljev iz industrije** približale tehnične poklice mladim s posebnim poudarkom na razvoju kadrov za avtomobilsko industrijo.
- > Področje izobraževanja bo v komunikaciji z industrijo proaktivno pristopalo k **prenovi izobraževalnih programov** tako, da bodo kompetence in znanja kadrov v maksimalni možni meri odgovarjale potrebam industrije.
- > S ciljem vzpostavitve vrhunskih izobraževalnih programov bodo izobraževalne inštitucije razvijale **nove modele izobraževanja v okviru programov vseživljenjskega učenja**.

Ljudje so duša vsakega poslovnega, proizvodnega ali raziskovalnega procesa in s svojo kreativnostjo in kompetencami lahko pomembno vplivajo na prihodnost. Ob izjemnih izzivih, s katerimi se sooča avtomobilska industrija je še posebej pomembno, da podjetja **neprestano krepijo svoja znanja in kompetence in vzgajajo strokovno in osebno odlične kadre**. Tega ni mogoče doseči samo z vzpostavljanjem boljših delovnih pogojev in naprednejših tehnologij, temveč mora celotno poslovno okolje zaživeti na nov način, razviti nove vrednote in modele delovanja ter ob tem upoštevati trende na področju upravljanja s človeškimi viri.

Aktivna udeležba izobraževalnih inštitucij je pri tem ključna, skupaj z industrijo je potrebno prepoznati prihodnje potrebe podjetij in proaktivno ter brez odlašanja pričeti z razvojem novih ali dopolnjenih izobraževalnih

programov za avtomobilsko in podobne industrije. Tesnejše povezovanje med podjetji in inštitucijami znanja ni pomembno samo z vidika razvoja novih tehnologij temveč predvsem **prenosa različnih kultur obeh sektorjev, poglobljenega medsebojnega razumevanja in skupnega opredeljevanja potreb in priložnosti.**

1.3.3. Usmeritve na področju NALOŽBE, področju investicij v vrhunsko raziskovalno ter tehnološko najnaprednejšo proizvodno opremo

KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE

- 1** posodobiti proizvodne procese z rešitvami pametnih tovarn in **novimi proizvodnimi tehnologijami** s ciljem **pospešenega vlaganja v robotizacijo in avtomatizacijo** proizvodnih in logističnih procesov
- 2** pospešeno **vlagati v zeleni prehod, v nizkoogljične tehnologije in uvajanje obnovljivih virov energije** v proizvodne procese, ter v **razvoj modelov krožne in odgovorne ekonomije**
- 3** vzpostaviti **Inovacijski center slovenske avtomobilске industrije** v sodelovanju z javnimi raziskovalnimi organizacijami z vlaganji v **skupno raziskovalno-razvojno opremo**

VLOGA PODJETIJ

- > Podjetja bodo z doslednim upoštevanjem konceptov pametnih tovarn posebno pozornost namenila **investicijam za digitalizacijo in robotizacijo** proizvodnih in poslovnih procesov.
- > Podjetja bodo v proizvodne procese **systematično uvajala nizkoogljične tehnologije in rabo obnovljivih virov energije** ter **modele krožnega gospodarstva.**

- > Podjetja bodo vzpostavila **model skupnih vlaganj** v tehnološke in raziskovalno-razvojne zmogljivosti za vzpostavitev Inovacijskega centra slovenske avtomobilске industrije.

VLOGA DRŽAVE

Država bo vzpostavila učinkovit model

- > **podpore pospešenemu vlaganju podjetij v raziskovalno-razvojno opremo** za izvajanje strateških investicijskih projektov,
- > **financiranja raziskovalno-razvojne opreme** javnih raziskovalnih organizacij, ki bo podprla tudi raziskave in razvoj v avtomobilski industriji,
- > **financiranja naložb industrije** za omogočitev industrializacije najprebojnejših tehnologij po načelih pametnih tovarn,
- > podpore **investicijam za zeleni in digitalni prehod.**

VLOGA ZNANOSTI IN IZOBRAŽEVANJA

- > V sodelovanju s pristojnim ministrstvom bo izdelan **načrt vlaganj v raziskovalno razvojno opremo** s ciljem posodobitve laboratorijev za potrebe avtomobilске industrije.
- > Vzpostavljeni bodo **skupni prostori in laboratoriji**, v katerih se bodo srečevali raziskovalci iz javne in zasebne sfere pri oblikovanju novih prebojnih rešitev za avtomobilsko industrijo.

Več kot 20 let naporov za tesnejše povezovanje znanosti z gospodarstvom brez izrazitih uspehov bomo nadgradili s **prebojnim modelom vzpostavitve Inovacijskega centra slovenske avtomobilске industrije.** S Fakulteto za strojništvo Univerze v Ljubljani, Fakulteto za elektrotehniko Univerze v Ljubljani in ostalimi relevantnimi fakultetami bomo vzpostavili okolje in razvili poslovni model, v okviru katerega bomo vzpodbudili podjetja in inštitucije znanja, da bodo z delom v skupnih prostorih

začeli graditi **kulturo povezovanja** na konkretnih raziskovalno-razvojnih projektih.

Sredstva in oprema za raziskave in razvoj, ki bodo umeščena v skupne laboratorije, bodo omogočala vrhunsko delo in pridobivanje novih znanj. **Neprestan pretok znanja in informacij** med kadri podjetij in fakultet oziroma javnih raziskovalnih organizacij bo gonilo še tesnejšega povezovanja. Ciljno usmerjene investicije in podpora raziskovalno razvojnim projektom bodo vplivale na razvoj novih kadrov, prenos znanj iz industrije v znanost in obratno, razumevanje potreb industrije, proaktiven razvoj novih kompetenc javnih raziskovalnih zavodov in podjetij ter nenazadnje razvoj novih prebojnih rešitev za globalni trg.

1.3.4. Usmeritve na področju **PODPORNO OKOLJE, področju oblikovanja sodobnih podpornih ukrepov za razvoj celovitega ekosistema partnerjev**

KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE

- 1** v letu 2023 oblikovati **posebno shemo državnih pomoči** za preobrazbo slovenske avtomobilske industrije
- 2** zagotoviti sredstva za **oblikovanje sklada za sofinanciranje preobrazbe** slovenske avtomobilske industrije
- 3** izvesti **revizijo podpornih ukrepov**, ki bodo omogočili lažje poslovanje podjetij z vzpostavitvijo modela opredeljevanja skupnih ciljev na specifičnem področju gospodarstva

VLOGA PODJETIJ

- > Podjetja bodo na podlagi Strateškega načrta razvoja pripravljala **Akcijske načrte na področju razvoja podpornega okolja sukcesivno, za obdobje dveh let.**
- > ACS slovenski avtomobilski grozd bo v sodelovanju s podjetji pripravljala **analitični pregled poslovanja** na nivoju industrije.
- > Podjetja bodo bolj sistematično, s koordinacijo in podporo SRIP ACS+ **prepoznavala šibka področja v celovitem modelu podpornega poslovnega okolja**, jih usklajeno artikulirala in komunicirala z vladnimi inštitucijami.
- > Ker Misija GREMO presega okvire SRIP ACS+ bo **vzpostavljen ustrezen model vodenja, koordinacije in podpore** podjetjem pri izvajanju njihovih skupnih projektov.

VLOGA DRŽAVE

- > Vlada bo z avtomobilsko industrijo sprejela **dogovor o strateškem sodelovanju.**
- > Vlada bo imenovala posebno medresorsko **delovno skupino za preobrazbo avtomobilske industrije**, ki bo zadolžena za oblikovanje, sprejemanje in izvajanje dogovorjenih ukrepov in ki bo sposobna hitrega prilagajanja ukrepov spreminjajočim se razmeram na globalnem trgu.
- > Poleg tega bo država s svojimi inštitucijami preverila **skladnost ciljev podpornih politik** s strateškimi usmeritvami avtomobilske industrije in **ustrezno uskladila vsebine dokumentov.**
- > **Država bo oblikovala novo shemo državnih pomoči ali ustrezno pravno podlago za usmerjeno podporo preobrazbi in razvoju avtomobilske industrije.**

VLOGA ZNANOSTI IN IZOBRAŽEVANJA

- > Sfera znanosti in izobraževanja se bo aktivno **vključevala v razvoj novih modelov sodelovanja z gospodarstvom** s ciljem vzpostavitve agilnejšega in ambicioznejšega raziskovalno-razvojnega okolja v Sloveniji.

Za ohranitev konkurenčnosti slovenske avtomobilske industrije je nujno potrebno nuditi industriji **vsaj enake, če ne še boljše pogoje poslovanja**, kot jih svojim avtomobilskim industrijam nudijo druge države. Oblikovane **posebne sheme državnih pomoči**, ki bi omogočala investicijske in vsebinske preboje Slovenije na področju razvoja rešitev za zeleno mobilnost, bi bistveno vzpodbudila podjetja, tako velika, kot tudi mala in srednja k intenzivnejšim, predvsem pa ambicioznejšim vlaganjem **v vsa področja nujne preobrazbe, v razvoj novih naprednih izdelkov, v digitalno preobrazbo in v zeleni prehod**. Shema mora nujno podpirati **partnersko in enakovredno vstopanje podjetij in javnih raziskovalnih organizacij** v skupne raziskovalno-razvojne projekte, saj le partnerski odnos pomeni zadostno angažiranje vseh najboljših potencialov vključenih deležnikov.

Ciljno, na podlagi Strateškega načrta razvoja, je potrebno zagotoviti sredstva za sofinanciranje **najboljših skupnih velikih projektov partnerjev**, kar bo hkrati vplivalo na intenziven prenos znanj in oblikovanje močnega ekosistema partnerjev. V okviru Inovacijskega centra slovenske avtomobilske industrije bodo projekti lahko izvedeni na strokovno najvišjem nivoju in s tem prinašali preboje na specifičnih tehnoloških področjih.

Potrebno je poudariti pomen **Delovne skupine GREMO za preobrazbo avtomobilske industrije**. Delovno skupino, ki bo bdela nad učinkovitim investiranjem razpoložljivih sredstev, bodo sestavljali predstavniki vseh treh sfer trojnega heliksa, s čimer bo zagotovljena tudi neprestana aktivna vloga države v sooblikovanju prihodnosti slovenske avtomobilske industrije.

Za uspešno preobrazbo avtomobilske industrije je nujno potrebno vzpostaviti tudi **strukturirano vodenje na nivoju Misije GREMO**. Strateško razvojno inovacijsko partnerstvo SRIP ACS+ je z jasno vizijo razvoja avtomobilske industrije ob aktivni, usklajeni in strateško naravnani vlogi podjetij preraslo svoje okvire. **Vzpostavitev Misije kot naslednjega koraka v razvoju partnerstva** na enem od prioritetenih področij slovenske strategije pametne specializacije je namreč unikaten primer ambicioznega in prebojnega razmišljanja o prihodnosti ene ključnih slovenskih gospodarskih panog. Je vzor ostalim gospodarskim dejavnostim, kako lahko presežejo okvire ustaljenega povezovanja in razvijejo nove inovativne partnerske modele. **Misija GREMO torej potrebuje prav tako inovativen model sofinanciranja za zagotovitev njenega udejanjanja, ki bo institucionalno podprt v okviru nove Sheme državnih pomoči za avtomobilsko industrijo**. Samo sistematično delo na vseh strateških področjih Misije GREMO lahko namreč prinese načrtovane rezultate.

POSLOVNI REZULTATI IN NAPOVEDI RAZVOJA SLOVENSKE AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE

Ne glede na navedeno **slovenska avtomobilska industrija izkazuje izjemno odpornost** na pretese v poslovnem okolju, saj je zaradi neprestane nuje po inoviranju iskanje novih rešitev vgradila v svoje modele poslovanja, **odločitve sprejema preišljeno vendar strukturirano in z veliko stopnjo odzivnosti in sposobnostjo prilaganja**. Vključenost v globalne dobaviteljske verige jo po kakovosti poslovanja in po oblikovanih poslovnih modelih umešča ob bok vsem vrhunskim evropskim in globalnim proizvajalcem, kar dokazujejo tudi doseženi poslovni rezultati.

1.4. OCENA POSLOVANJA AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE V LETU 2022

Čeprav so bile napovedi glede doseganja letnih načrtov prodaje v sredini leta 2020 izjemno pesimistične, stanje pa negotovo, se je to že v jesenskem času močno popravilo, **odboj je bil zaradi velike fleksibilnosti in zanesljivih dobaviteljskih verig hiter**. Že do konca leta 2020 se je nivo proizvodnje vrnil na stanje pred pandemijo in se v letu 2021 celo povečal, kar kaže na **izjemno trdoživost slovenskih podjetij in njihovo sposobnost obvladovanja kritičnih situacij**.

OD LETA 2015 DO LETA 2019 JE PRODAJA SLOVENSkih DOBAVITELJEV AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE NEPRESTANO RASLA, KOT CELOTNA EVROPSKA AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA PA SE JE V LETU 2020 ZARADI PANDEMIJE COVID-19 SOOČILA Z IZJEMNIM PADCEM NAROČIL, V NEKATERIH SEGMENIH DO 70% IN POSLEDIČNO PADCEM PRODAJE V PRVI POLOVICI LETA.

V letu 2022 je poslovanje podjetij še naprej vzpodbudno, ocene kažejo, da bo slovenska avtomobilska industrija

- > presegla **5,0 milijard EUR prodaje**, ki je od leta 2019 zrasla za 40 %,
- > ustvarila preko **450 milijonov EUR EBITDA**, kar je **51 % več**, kot v letu 2019,
- > zagotavljala neposredno **20.000 delovnih mest**, kar je **4 % manj**, kot leta 2019,
- > za plače zaposlenih namenila **preko 600 milijonov EUR**, kar je **12 % več**, kot leta 2019,
- > v državno blagajno vplačala preko **220 milijonov EUR**, kar je **18 % več**, kot v letu 2019,
- > dosegla v povprečju preko **60.000 EUR dodane vrednosti na zaposlenega**, kar je več od povprečja gospodarskih družb v Sloveniji v letu 2021 (46.752 EUR¹) in **36 % več**, kot leta 2019.

Podjetja, predvsem največji dobavitelji avtomobilski industriji, so močno vpeti v slovenski prostor in poslujejo povprečno vsako s **500 dobavitelji**, pretežno malimi in srednjimi podjetji. Od teh mnoga tako posredno in tudi neposredno najdejo pot na mednarodne trge in so vključena v mednarodne dobaviteljske verige.

Potencial nadaljnjega razvoja avtomobilske industrije je velik ne glede na trenutne razmere v poslovnem okolju.

¹ Vir: https://www.ajpes.si/Doc/LP/Informacije/Informacija_LP_GD_zadruga_2019.pdf

RAZLOGI ZA OPTIMIZEM

- 1** Številna slovenska podjetja se s svojimi kompetencami na nižnih tehnoloških področjih umeščajo med **globalno vodilna podjetja oziroma nišne zmagovalce** z znatnimi tržnimi deleži.
- 2** Strateški poslovni **načrti podjetij temeljijo na konkretnih napovedih prodaje**, temelječih na že sklenjenih pogodbah za naslednja leta ter na predvidenem razvoju trga do leta 2030.
- 3** Slovenska dobaviteljska industrija v veliki večini **ni vezana na kritične dobaviteljske trge ali na kritične surovine**, s tem povezana tveganja so obvladljiva.
- 4** Proizvodnja podjetij temelji na uporabi standardnih materialov, predvsem kovinskih. Njihova predelava in obdelava sodita v **močno področje kovinsko predelovalne industrije** v Sloveniji, ki ima dolgo tradicijo.
- 5** Elektrifikacija mobilnosti je dodaten vzpodbuden dejavnik, saj imamo poleg močne kovinsko predelovalne industrije v Sloveniji **tradicionalno močno elektro industrijo**.
- 6** V Sloveniji imamo velik potencial **nadgradnje kovinsko predelovalne industrije z razvojem novih materialov**, temelječih na bio-kompozitih, predvsem zaradi nastajajočega močnega jedra znanja v okviru razvojnega centra INORENEW ter podpore SRIP MATPRO.
- 7** Prihodnji razvoj avtomobilske industrije se v veliki meri obrača k vodikovim tehnologijam, pri čemer je pomembno dejstvo, da je Slovenija **na področju znanosti o vodikovih tehnologijah v samem svetovnem vrhu**, je pa tudi močan partner v Vodikovi dolini v partnerstvu s Hrvaško in Italijo.

8 Avstrija in Madžarska se kot potencialno konkurenčni državi (predvsem slednja z močno avtomobilsko industrijo) prvenstveno usmerjata v področje avtonomne in povezane vožnje in **ne gradita raziskovalno-razvojnih kapacitet na področju elektrifikacije pogonskih sistemov**, ter s tem ne konkurirata slovenskim podjetjem.

9 Država s svojimi institucijami izkazuje močno podporo avtomobilski industriji, kar podjetjem v tej dejavnosti daje zagotovilo o stabilnem podpornem okolju in s tem pogum za **opredeljevanje ambicioznih ciljev nadaljnega razvoja** podprtih z intenzivnim vlaganjem v opredeljena strateška področja.

1.5. NAČRTOVANI KAZALNIKI POSLOVANJA AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE DO LETA 2030

Ciljni poslovni rezultati avtomobilске industrije kažejo na stabilno rast, v skladu s poslovnimi načrti podjetij **bo v letu 2030 slovenska avtomobilska industrija**

- > preseгла **7,8 milijard EUR prodaje**, kar je **53 % več**, kot znaša ocena prodaje za leto 2022,
- > ustvarila **preko 800 milijonov EUR EBITDA**, kar je **83 % več**, kot v letu 2022,
- > zagotavljala neposredno **24.000 delovnih mest**, kar je **22 % več**, kot leta 2022,
- > za plače zaposlenih namenila **okvirno 920 milijonov EUR**, kar je **54 % več**, kot leta 2022,
- > v državno blagajno vplačala preko **350 milijonov EUR**, kar je **59 % več**, kot v letu 2022,
- > dosegla v povprečju **90.000 EUR dodane vrednosti na zaposlenega**, kar je **50 % več**, kot leta 2022.

Poleg navedenih finančnih kazalnikov bodo podjetja dosegala tudi ostale merljive rezultate, vezane na izvajanje načrtovanih aktivnosti v okviru Misije GREMO. Do leta 2030

- > bodo partnerji izvedli najmanj **20 skupnih raziskovalno-razvojnih projektov**,
- > bo rezultat skupnih raziskovalno-razvojnih projektov najmanj **50 patentnih prijav**,
- > bo industrializiranih najmanj **30 novih proizvodov**,
- > bo razvitih najmanj **30 novih tehnoloških postopkov**,
- > bo avtomatiziranih in robotiziranih najmanj **30 proizvodnih linij**,
- > bo v proizvodne procese v okviru Misije GREMO uvedenih **najmanj 500 robotov**,
- > bo delež obnovljivih virov energije za proizvodne procese znašal **najmanj 75%** (v primeru razpoložljivosti zelenih virov energije),
- > bodo **elektrificirani vsi vozni parki** (osebna in lahka tovorna vozila) jedrne skupine podjetij Misije GREMO,
- > bodo podjetja jedrne skupine imela izdelane **mobilnostne načrte zaposlenih**,
- > bo **nadgrajen študijski program vsaj treh fakultet** na podlagi prenove kadrovskih modelov in v sodelovanju s partnerji Misije GREMO,
- > bo pripravljen **načrt razvoja kadrov in novih kompetenc** do leta 2040,
- > bo **poenostavljena zakonodaja** na področju zaposlovanja tujih strokovnjakov.

1.6. POTREBNA VLAGANJA ZA DOSEGANJE POSLOVNIH CILJEV

Vlaganja v raziskave in razvoj v avtomobilski industriji znašajo po ocenah okvirno **500 milijonov evrov letno**. Ob upadanju tradicionalnega trga slovenskih dobaviteljev, torej trga vozil z motorji z notranjim zgorevanjem bi ob enaki intenzivnosti vlaganj v raziskave in razvoj ta vlaganja ne zagotavljala potrebnih rezultatov za trajnostnost poslovanja. Izboljševanje energetske in okoljske učinkovitosti motorjev z notranjim zgorevanjem je namreč na nivoju, ki zahteva relativno višja vlaganja za manjši napredek v izboljšanju karakteristik komponent in sistemov.

Obstoječi nivo vlaganj bi torej vodil do neizogibnega padca realizacije avtomobilske industrije, posledično do upada kompetenc, selitve kadrov v druge industrije in s tem do hitrega upadanja donosnosti poslovanja celotnega gospodarskega sektorja.

Ob delnem povečanju vlaganj in **nadaljevanju s poslovanjem kot običajno (»business as usual«)** bi slovenska avtomobilska industrija sicer uspela obdržati nivo prodaje, vendar **bi donosnost projektov na obstoječih tehnoloških področjih kljub vsemu padla**, s tem pa na dolgi rok tudi investicijske sposobnosti podjetij. Na dolgi rok ta model ne zagotavlja trajnostnega razvoja.

Celotno stanje na trgu avtomobilske industrije in področja mobilnosti v širšem kontekstu torej nakazuje na **nujo po celoviti preobrazbi avtomobilske industrije** in sistematičnem prehodu podjetij iz področja motorjev z notranjim zgorevanjem na hitrorastoče področje električnih in elektrificiranih vozil.

Hiter in nujen prehod, ki mora biti hkrati podprt z uvajanjem rešitev pametnih tovarn, z digitalizacijo poslovnih procesov in z vlaganji v okoljsko nevtralno proizvodnjo

lahko podjetjem prinese **močan odboj od sedanjih nivojev poslovanja**. Rast trga električnih in elektrificiranih vozil je namreč pospešena z zahtevami Evropske komisije po drastičnem znižanju škodljivih izpustov iz naslova mobilnosti. Taka rast zahteva tudi povečana vlaganja, ki jih ni mogoče odlagati v prihodnost. Pričeti se morajo takoj in to z izjemno intenzivnostjo v vseh členih dobaviteljskih verig.

Preobrazba še nikoli v preteklosti ni bila tako izrazita, še posebej, ker se tega dejstva zavedajo vsi akterji in deležniki v avtomobilski industriji. Za ohranjanje, predvsem pa za rast prepoznavnosti kompetenc slovenskih proizvajalcev je torej nujen **partnerski odnos vseh deležnikov trojnega heliksa**, gospodarstva, države in znanosti s **skupnim oblikovanjem ciljev, prevzemanjem odgovornosti in tudi prevzemanjem tveganj**, ki izhajajo iz zahtevane preobrazbe podjetij. Tega so se zavedle tudi nekatere druge države, na primer Nemčija, Francija, Italija in Španija in že oblikovale posebne sheme sofinanciranj podjetij za preobrazbo avtomobilske industrije.

Preobrazba ne bo uspešna, če vlaganja ne bodo usmerjena hkrati in sistematično v vsa štiri strateška področja. V naslednjih letih, v obdobju 2023 – 2027 bo vloženih poleg rednih investicijskih in razvojnih vlaganj (v petih letih okvirno 2,5 milijarde evrov) skupaj **dodatno še preko 750 milijonov evrov** v razvoj novih izdelkov, tehnologij, proizvodnih procesov, poslovnih modelov, razvoj kadrov, razvoj rešitev zelenega prehoda in v oblikovanje novih podpornih storitev inovacijskega podpornega okolja. Tako ocenjeno **30% povečanje vlaganj v raziskave, razvoj in naložbe podjetja le deloma lahko zagotovijo sama**.

POTREBNA DODATNA VLAGANJA v obdobju 2023 - 2027 (prva ocena)

INOVACIJE	LJUDJE	NALOŽBE	PODPORNO OKOLJE
300 mio EUR za razvoj novih izdelkov in tehnologij ter raziskovalno-razvojno opremo podjetij	50 mio EUR za razvoj kadrov in novih izobraževalnih programov	400 mio EUR za naložbe v proizvodne zmogljivosti in raziskovalno-razvojno opremo inštitucij znanja	1 mio EUR za koordinacijske podporne aktivnosti državnih inštitucij in inštitucij podpornega okolja

Kljub temu, da bodo podjetja povečala vlaganja v razvoj na vseh štirih strateških področjih, je torej zaradi intenzivnosti in izjemne zahteve po povsem novem razvoju potrebna podpora države v obliki nepovratnih sredstev po vzoru ostalih držav z močno avtomobilsko industrijo.

Le na ta način namreč slovenska podjetja obdržijo svoje konkurenčne položaje na globalnem trgu. Pričakovan **prispevek države** k preobrazbi avtomobilski industrije znaša med **50 in 60 milijonov evrov letno**, v odvisnosti od projektov, opredeljenih z akcijskimi načrti.

UPRAVLJANJE IN NADZOR

Implementacija Misije GREMO in v okviru tega strategije razvoja slovenske avtomobilske industrije GREMO 2030 **bo v domeni slovenskega avtomobilskega grozda ACS**, ki bo spremljal napredek na področju izvajanja aktivnosti. ACS bo povezovallec, sokreator idej, koordinator projektov, promotor rezultatov in inštitucija, ki bo prvenstveno delala na motivaciji partnerjev za doseganje prebojev v raziskavah in razvoju.

5.1. ORGANIZACIJA IN NAČIN DELA DELOVNE SKUPINE ZA PREOBRAZBO SLOVENSKE AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE

Delovna skupina za preobrazbo slovenske avtomobilske industrije se bo redno sestajala, preverjala izvajanje ukrepov in na podlagi analiz in trendov razvoja predlagala nove pristojnim ministrstvom in vladnim inštitucijam.

ACS bo od svojih članov pridobival relevantne podatke, pripravljala analize in podlage za sprejemanje ustreznih ukrepov.

Po potrebi se bodo oblikovale ožje operativne delovne skupine, ki jih bodo sestavljali strokovnjaki s specifičnih področij, operativne delovne skupine bodo sestavljali tako predstavniki gospodarstva, kot tudi predstavniki vlade in raziskovalnih in izobraževalnih inštitucij.

Le skupno delo, skupaj oblikovani cilji in naloge ter aktivna udeležba vseh deležnikov v njihovem izvajanju bo zagotovilo za uspešno preobrazbo slovenske avtomobilske industrije.

NOBENA VIZIJA IN STRATEGIJA SE NE URESNIČI TA, ČE NISTA PODPRTI S KONKRETNIMI AKTIVNOSTMI, NJIHOVIM SPREMLJANJEM IN POROČANJEM O VMESNIH REZULTATIH.

5.2. NAČRT STRATEŠKIH AKTIVNOSTI IN KLJUČNI MEJNIKI PREOBRAZBE SLOVENSKE AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE 2023 - 2030

Za doseganje ciljev Misije GREMO in učinkovito preobrazbo slovenske avtomobilske industrije bo nujno potrebno slediti časovnici, s katero si postavljamo mejnike v obdobju do leta 2030 in opredeljujemo ključne aktivnosti oziroma vmesne cilje, ki jih je potrebno doseči, da bodo doseženi načrtovani rezultati.

Aktivnosti so zastavljene na letnem nivoju brez podrobnih opredelitev kazalnikov saj načrtovanje aktivnosti do leta 2030 v izjemno negotovem času, zaznamovanem z vojno v Ukrajini, energetske krizo, pomanjkanjem kadrov in spreminjajočo se zakonodajo ne bi bilo dovolj zanesljivo. Ne glede na to, pa opredeljujemo ključne strateške aktivnosti, ki bodo udeležencem v procesu preobrazbe avtomobilske industrije nudile dovolj trdne okvire za kakovostno delo. Za prva leta so aktivnosti podrobneje opredeljene, njihov nabor se bo dopolnjeval in nadgrajeval glede na doseganje vmesnih ciljev.

Projekti sofinanciranja Misije GREMO bodo pripravljene v skladu z vsakokratnimi veljavnimi Akcijskimi načrti, v nadaljevanju so zapisani samo projekti, ki so že opredeljeni kot strateško pomembni in bodo vključeni v Akcijske načrte.

5.2.1. Načrtovane specifične strateške aktivnosti za leto 2023

januar – maj 2023

- > Imenovanje Delovne skupine Misije GREMO.
 - > Analiza poslovnih rezultatov jedrne skupine avtomobilske industrije in opredelitev ciljnih kazalnikov poslovanja do leta 2030.
 - > Potrditev Strategije GREMO 2030.
 - > Potrditev Strateškega načrta razvoja avtomobilske industrije do leta 2030.
 - > Izvedba Strateške razvojne konference slovenske avtomobilske industrije
-

junij - december 2023

- > Potrditev Akcijskega načrta Misije GREMO 2023 – 2024.
- > Sprejem novelacije Uredbe o načinu ugotavljanja pogojev in meril za dodelitev investicijskih spodbud za investicije v raziskave in razvoj ter inovacije
- > Priprava predloga besedila Sheme državnih pomoči za preobrazbo slovenske avtomobilske industrije
- > Prijava in začetek izvajanja projekta GREMO BATMAN (BATtery MANufacturing) za sofinanciranje
- > Prijava in začetek izvajanja projekta in GREMO LIGHTWEIGHT (delovno ime projekta) za sofinanciranje
- > Prijava in začetek izvajanja še najmanj dveh projektov misije GREMO skladno z veljavnim Akcijskim načrtom za sofinanciranje
- > Vzpostavitev nove Sheme državnih pomoči za preobrazbo slovenske avtomobilske industrije

5.2.2. Načrtovane ključne strateške aktivnosti, ki se bodo s ponavljanjem vsako leto izvajale v vseh letih do leta 2030

Letno bo v koordinaciji GIZ ACS partnerstvo:

v obdobju januar – marec

- > pripravilo poročila o izvedenih aktivnostih za preteklo leto,
 - > pregledalo usmeritve Strategije GREMO vsakič s časovnim horizontom naslednjih 8 let in jih ustrezno revidiralo,
 - > pregledalo aktualni Strateški načrta razvoja avtomobilske industrije in ga po potrebi revidiralo,
 - > pripravilo aktualni Akcijski načrt Misije GREMO za tekoče in naslednje leto,
-

v obdobju april - december

- > analiziralo poslovne rezultate jedrne skupine avtomobilske industrije za preteklo leto in opredelilo ciljne kazalnike poslovanja za naslednjih 7 let,
- > prijavilo in začelo z izvajanjem novih projektov GREMO skladno z veljavnim Akcijskim načrtom za sofinanciranje.

SRIP**ACS**⁺

Dokument je pripravila Pisarna SRIP ACS+ v sodelovanju s Strateškim svetom ACS, strokovnimi sodelavci jedrne skupine slovenske avtomobilske industrije, Strokovnim svetom SRIP ACS+ ter številnimi podjetji ter izobraževalnimi in raziskovalnimi institucijami.